

حسابداری بخش عمومی ۱

(مبانی نظری)

ب اساس استانداردهای ابلاغی وزارت امور اقتصادی و دارایی

علی سیف الهی

خرم آباد

انتشارات شاپور خواست

۱۳۹۶

سرشناسه	: سیفالهی، علی، ۱۳۵۲
عنوان و نام پدیدآور	: حسابداری عمومی بخش ۱ (مبانی نظری) / علی سیفالهی
مشخصات نشر	: خرم‌آباد، انتشارات شاپورخواست، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	: ۲۳۲ ص، مصور، جدول، نمودار
شابک	978-600-260-355-5
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیمپا
یادداشت	: کتاب‌نامه
موضوع	: حسابداری - ایران
موضوع	: Accounting - Iran
موضوع	: مالیه عمومی -- ایران - حسابداری
موضوع	: Finance, Public -- Iran - Accounting
موضوع	: گزارش‌های حسابرسی - ایران
موضوع	: Auditors' reports - Iran
موضوع	: صورت‌های مالی - ایران
موضوع	: Financial statements - Iran
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ س ۲ ف / HF ۵۶۵۵
رده‌بندی دیویی	: ۶۵۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۴۶۷۰۷۲

نام کتاب: ..... حسابداری عمومی ۱ (مبانی نظری)

مؤلف: ..... علی سیفالهی

ناشر: ..... انتشارات شاپورخواست - محل نشر: خرم‌آباد، همراه: ۰۹۱۶۳۹۸۴۰۱۱

شمارگان: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: ..... چاپ اول ۱۳۹۶

چاپ و صحافی: ..... روز

آمور رایانه‌ای: ..... سهیمه اسدزاده

طرح جلد: ..... سیدسعید موسویان و علی‌رضا گوهری‌منش

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۶۰-۳۵۵-۵

بها: ..... ۲۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است، تکثیر یا تولید مجدد آن، کل یا جز به هر صورت (چاپ، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب از صاحب امتیاز ممنوع است.

فهرست

صفحه	عنوان
۱۳	پیش‌گفتار
	فصل اول: روند تکامل و ارتباط بودجه عمومی با حسابداری بخش عمومی
۱۷	۱. مقدمه
۱۸	۲. تعاریف بودجه عمومی کل کشور
۱۸	۲.۱. تعریف عرفی و علمی
۱۸	۲.۲. تعریف قانونی
۱۹	۳. طبقه‌بندی‌های بودجه کل کشور
۱۹	۳.۱. طبقه‌بندی عملیاتی
۲۱	۳.۲. طبقه‌بندی منابع
۲۱	۳.۳. طبقه‌بندی مصارف
۲۳	۳.۴. طبقه‌بندی سازمانی
۲۳	۳.۵. طبقه‌بندی اقتصادی
۲۳	۴. اصول بودجه
۲۴	۴.۱. اصل سالانه بودن
۲۴	۴.۲. اصل وحدت

- ۲۴ ..... ۳.۴ اصل جامع بودن
- ۲۵ ..... ۴.۴ اصل تفصیل
- ۲۵ ..... ۵.۴ اصل تخصیص
- ۲۵ ..... ۶.۴ اصل مدیریت
- ۲۶ ..... ۷.۴ اصل قانونی بودن
- ۲۶ ..... ۸.۴ اصل شفافیت
- ۲۶ ..... ۹.۴ اصل تعادل
- ۲۷ ..... ۱۰.۴ اصل انعطاف‌پذیری
- ۲۸ ..... ۵. مراحل رده
- ۲۸ ..... ۱.۵ مرحله تهیه و تصمیم و پیشنهاد بودجه توسط دولت (قوه مجریه) ...
- ۲۹ ..... ۲.۵ مرحله رسیدگی و تصویب توسط مجلس شورای اسلامی ...
- ۲۹ ..... ۳.۵ مرحله اجرای بودجه توسط قوه مجریه و سایر قوا
- ۳۰ ..... ۴.۵ مرحله نظارت بر بودجه توسط قوای سه گانه
- ۳۱ ..... ۶. اهمیت بودجه عمومی در نظام پاسخگویی بخش عمومی
- ۳۲ ..... ۷. روند تکامل و ارتباط بودجه با حسابداری بخش عمومی در نظام ...
- ۳۲ ..... ۱.۷ ارتباط بودجه‌ریزی عمومی و حسابداری بخش عمومی
- ۳۳ ..... ۲.۷ روند کلی تکامل بودجه‌ریزی عمومی در جهان
- ۳۴ ..... ۳.۷ روند کلی تکامل بودجه‌ریزی عمومی در ایران
- ۳۶ ..... ۸. برخی از مهم‌ترین روش‌های بودجه‌ریزی در بخش عمومی
- ۳۶ ..... ۱.۸ بودجه‌ریزی متداول
- ۳۷ ..... ۲.۸ بودجه‌ریزی برنامه‌ای
- ۳۷ ..... ۳.۸ بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد
- ۳۸ ..... ۴.۸ بودجه‌ریزی عملیاتی
- ۳۹ ..... ۹. استفاده از روش بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد و روش عملیاتی ...
- ۳۹ ..... ۱.۹ جنبه‌های اساسی ابزارهای مدیریتی جهت اجرای بودجه‌ریزی ...
- ۴۰ ..... ۲.۹ ارتباط بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد و عملیاتی و حسابداری
- ۴۱ ..... ۳.۹ الزامات قانونی اجرای بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد و عملیاتی

۴۳	۱۰. اهداف دولت در اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی
۴۴	۱۱. عمده‌ترین روش‌های اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی
۴۴	۱.۱. هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت
۴۴	۲.۱.۱. هزینه‌یابی بر مبنای قیمت تمام شده
۴۵	۱۲. کاربرد نظام حسابداری تعهدی و اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی
۴۵	۱۳. ضرورت اجرای بودجه‌ریزی تعهدی
۴۶	۱۴. حسابداری تعهدی عامل توسعه نظام بودجه‌ریزی عمومی
۴۸	۱۵. نقش حسابداری و گزارشگری مالی در توسعه اقتصادی
۴۹	۱۶. پرسش‌های عصر
	فصل دوم: مفاهیم نظری حسابداری بخش عمومی
۵۳	۱. مقدمه
۵۴	۲. اهمیت مفاهیم نظری نظام حسابداری بخش عمومی
۵۴	۳. نظریه سیستم‌ها و نظام پاسخگویی
۵۵	۴. رابطه نظام پاسخگویی و حسابداری بخش عمومی
۵۶	۵. مفهوم و شناخت سازمان‌های بخش عمومی
۵۷	۱. مفهوم دستگاه اجرایی و انواع آن
۵۷	۲. انواع سازمان‌های بخش عمومی
۵۸	۳. تفاوت‌های کلی سازمان‌های بخش عمومی و خصوصی
۶۰	۴. موارد تشابه سازمان‌های بخش عمومی
۶۰	۶. مفاهیم، اهداف، ویژگی‌ها، کاربرد و مقررات حسابداری بخش عمومی
۶۱	۱. تعریف حسابداری
۶۱	۲. کاربرد انواع نظام‌های حسابداری
۶۳	۳. مفهوم حسابداری بخش عمومی
۶۳	۴. ویژگی‌های حسابداری بخش عمومی
۶۵	۵. اهداف حسابداری بخش عمومی
۶۶	۶. قوانین مرتبط با حسابداری بخش عمومی
۷۲	۷. الزامات قانونی پیروی از استانداردهای حسابداری بخش عمومی

۷. مبانی (روش‌های) حسابداری بخش عمومی ۷۶
۱. ۷. روش نقدی ۷۶
۲. ۷. روش نقدی تعدیل شده ۷۷
۳. ۷. روش تعهدی ۷۹
۴. ۷. روش نیمه تعهدی ۸۱
۵. ۷. روش تعهدی تعدیل شده ۸۳
۸. مزایا و یامدهای بکارگیری حسابداری تعهدی ۸۵
۱. ۸. رایان حسابداری تعهدی ۸۵
۲. ۸. یامدهای حسابداری تعهدی ۸۶
۹. اهمیت و ضرورت استفاده از روش حسابداری تعهدی ۸۷
۱۰. نکات قابل توجه در ارزیابی حسابداری تعهدی ۸۸
۱۱. مفهوم رعایت اصول و موازین حسابداری بخش عمومی و انواع آن ۸۹
۱۲. مفاهیم و اصطلاحات کاربردی در حسابداری بخش عمومی ۹۲
۱۳. پرسش‌ها و مسأله‌های فصل ۹۶

فصل سوم: نقش حسابداری و گزارشگری مالی در نظام پاسخگویی عمومی

۱. مقدمه ۱۰۱
۲. تعریف مفاهیم کلیدی ۱۰۲
۱. ۲. گزارش مالی ۱۰۲
۲. ۲. گزارش مالی با مقاصد عمومی ۱۰۲
۳. ۲. صورت‌های مالی ۱۰۲
۴. ۲. واحد گزارشگر ۱۰۲
۵. ۲. گروه گزارشگر ۱۰۳
۶. ۲. مسئولیت و پاسخگویی ۱۰۳
۷. ۲. پاسخگویی عمومی ۱۰۴
۳. مفهوم و مبانی مسئولیت نظام پاسخگویی در بخش عمومی ۱۰۴
۱. ۳. مفهوم نظام پاسخگویی ۱۰۴
۲. ۳. مبانی نظام پاسخگویی ۱۰۵

۱۰۶	۳.۳. مبنای مسئولیت پاسخگویی عمومی
۱۰۶	۳.۴. مسئولیت پاسخگویی مالی و عملیاتی
۱۰۸	۳.۵. نقش مبنای نظری و گزارشگری مالی در نظام پاسخگویی
۱۰۸	۴. فرایند و اهمیت گزارشگری مالی در بخش عمومی
۱۰۸	۴.۱. فرایند گزارشگری مالی
۱۰۹	۴.۲. اهمیت گزارشگری مالی
۱۰۹	۵. اهداف و مقاصد گزارشگری مالی
۱۱۰	۵.۱. هدف اصلی و قانونی
۱۱۰	۵.۲. هدف، تعهد و الزامات مدیریتی
۱۱۱	۵.۳. مقاصد
۱۱۴	۶. ویژگی‌های محیطی مؤثر در تعیین گزارشگری مالی
۱۱۴	۶.۱. تفکیک قوا
۱۱۴	۶.۲. مسئولیت تأمین و راه‌اندازی
۱۱۴	۶.۳. ماهیت فرایند سیاسی
۱۱۴	۶.۴. ساختار تأمین مالی
۱۱۴	۶.۵. سرمایه‌گذاری زیر بنایی
۱۱۵	۶.۶. مسئولیت در برابر رسانه‌های عمومی
۱۱۵	۶.۷. اهمیت بودجه
۱۱۵	۷. مفهوم چارچوب نظری و مقایسه آن با استانداردها
۱۱۵	۷.۱. مفهوم چارچوب نظری حسابداری بخش عمومی
۱۱۶	۷.۲. موارد اختلاف چارچوب نظری حسابداری بخش عمومی و بازرگانی
۱۱۸	۷.۳. مقایسه کلی چارچوب نظری و استاندارد
۱۱۹	۸. شمول استانداردهای بخش عمومی و نقش آن‌ها در واحدهای گزارشگر
۱۱۹	۸.۱. مفهوم واحد گزارشگر
۱۱۹	۸.۲. معیارهای واحد گزارشگر
۱۲۰	۸.۳. نقش استانداردها در گزارشگری جامع دولت و واحدهای گزارشگر

۹. نقش اطلاعات مالی حاصل از حسابداری گزارشگری مالی نظام ... ۱۲۱
۹. ۱. نقش اطلاعات در پاسخگویی عمومی ۱۲۲
۹. ۲. نقش اطلاعات مالی در پاسخگویی عمومی ۱۲۲
۱۰. ویژگی‌های کیفی اطلاعات مندرج در گزارش‌های مالی با مقاصد عمومی ۱۲۳
۱۰. ۱. ویژگی‌های کیفی مرتبط با محتوای اطلاعات ۱۲۳
۱۰. ۲. ویژگی‌های کیفی مرتبط با ارایه اطلاعات ۱۲۴
۱۰. ۳. محدودیت‌های حاکم بر ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی ۱۲۶
۱۱. استفاده کنندگان اصلی گزارش‌های مالی و نیازهای اطلاعاتی آن‌ها ... ۱۲۷
۱۱. ۱. استفاده کنندگان اصلی گزارش‌های مالی ۱۲۷
۱۱. ۲. نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان گزارش‌های مالی ۱۲۸
۱۱. ۳. نیازهای اطلاعاتی مشترک استفاده کنندگان گزارش‌های مالی ۱۲۹
۱۲. نقش و جایگاه وزارت امور اقتصادی و دارایی در نظام حسابداری ... ۱۲۹
۱۲. ۱. نقش و جایگاه وزارت امور اقتصاد و دارایی در پیاده‌سازی ... ۱۳۰
۱۲. ۲. نقش و ارتباط تشکیلات وزارت امور اقتصادی و دارایی در نظام ... ۱۳۱
۱۲. ۳. آشنایی با نحوه افتتاح حساب‌های دولتی و نقش تشکیلات وزارت ... ۱۳۷
۱۳. پرسش‌های فصل ۱۴۰

فصل چهارم: نحوه‌ی ارایه‌ی صورت‌های مالی در نظام حسابداری بخش عمومی

۱. مقدمه ۱۴۵
۲. فرایند کلی نظام حسابداری و تهیه صورت‌های مالی در بخش خصوصی ۱۴۶
۲. ۱. جمع‌آوری اطلاعات مالی ۱۴۶
۲. ۲. تجزیه و تحلیل معاملات و عملیات مالی ۱۴۶
۲. ۳. دفتر روزنامه و ثبت فعالیت‌های مالی ۱۴۶
۲. ۴. انتقال اقلام دفتر روزنامه به دفترکل و طبقه‌بندی اقلام ... ۱۴۷
۲. ۵. تهیه تراز آزمایشی و گزارش‌های مالی ۱۴۸
۲. ۶. اصلاح و تعدیل حساب‌های دفترکل ۱۵۰
۲. ۷. تهیه صورت‌حساب سود و زیان و بستن حساب‌های موقت ۱۵۱
۲. ۸. تهیه تراز آزمایشی اختتامی ۱۵۱

۱۵۱	۹.۲. تهیه صورت‌های مالی
۱۵۱	۳. انواع صورت‌های مالی در بخش خصوصی و عمومی و ارتباط آن‌ها
۱۵۲	۳.۱. صورت‌های مالی در بخش خصوصی
۱۵۲	۳.۲. صورت‌های مالی در بخش عمومی
۱۵۳	۳.۳. ارتباط صورت‌های مالی در بخش خصوصی و عمومی
۱۵۶	۴. موارد نیاز به صورت‌های مالی در بخش عمومی
۱۵۶	۴.۱. نیاز قانونی
۱۵۶	۴.۲. نیاز نظارتی
۱۵۶	۴.۳. نیاز اطلاعاتی
۱۵۷	۵. تعریف واژگان کلیدی
۱۶۰	۶. عناصر اصلی صورت‌های مالی در بخش عمومی
۱۶۱	۶.۱. دارایی
۱۶۲	۶.۲. بدهی
۱۶۳	۶.۳. ارزش خالص
۱۶۳	۶.۴. درآمد
۱۶۳	۶.۵. هزینه
۱۶۳	۷. هدف و ویژگی‌های ضروری صورت‌های مالی بخش عمومی
۱۶۴	۷.۱. هدف صورت‌های مالی
۱۶۴	۷.۲. ویژگی‌های صورت‌های مالی
۱۶۵	۸. مسئولیت تهیه و ارایه صورت‌های مالی واحد گزارشگر و دولت
۱۶۶	۹. الزامات واحدهای گزارشگر در خصوص ارایه صورت‌های مالی
۱۶۶	۹.۱. الزامات ارایه مطلوب صورت‌های مالی
۱۶۶	۹.۲. ملاحظات انحراف از الزامات یک استاندارد
۱۶۷	۹.۳. ثبات رویه در نحوه ارایه صورت‌های مالی
۱۶۷	۹.۴. تجمیع اقلام اصلی در صورت‌های مالی
۱۶۸	۹.۵. عدم تهاتر در عناصر صورت‌های مالی
۱۶۸	۹.۶. اطلاعات مقایسه‌ای

۷. ۹. ساختار گزارشگری صورت‌های مالی ۱۶۹
۱۰. ۱. اجزای صورت‌های مالی در حسابداری بخش عمومی ۱۷۰
۱۰. ۱. ۱. صورت وضعیت مالی ۱۷۱
۱۰. ۲. ۱. صورت تغییرات در وضعیت مالی ۱۸۰
۱۰. ۳. ۱. گردش حساب تغییرات در ارزش خالص ۱۸۴
۱۰. ۴. ۱. صورت مقایسه بودجه و عملکرد ۱۹۰
۱۱. ۱. مبانی تهیه بودجه و صورت‌های مالی ۱۹۳
۱۲. ۱. پرسش‌ها - مسأله‌های فصل ۱۹۴

فصل پنجم: ساختار و کدگذاری حساب‌ها در حسابداری بخش عمومی

۱. مقدمه ۲۰۱
۲. ساختار حساب‌ها ۲۰۱
۳. هدف از ساختار و کدگذاری حساب‌ها ۲۰۲
۴. انواع و کدگذاری حساب‌ها ۲۰۲
۴. ۱. انواع حساب‌ها ۲۰۲
۴. ۲. انواع طبقه حساب‌های اصلی ۲۰۳
۴. ۳. نحوه‌ی کدگذاری حساب‌ها ۲۰۴
۴. ۴. عوامل و مراکز هزینه ۲۱۴
۵. مبنا و کاربرد دسته‌بندی حساب‌ها ۲۱۵
۵. ۱. حساب‌های بودجه‌ای ۲۱۵
۵. ۲. حساب‌های مالی ۲۱۵
۵. ۳. حساب‌های انتظامی ۲۱۵
۶. پرسش‌های فصل ۲۱۵
- پیوست ۱: جدول فهرست حساب‌ها ۲۱۶
- منابع ۲۲۹

پیش گفتار

قانون اساسی اصل ۱۲۲ رئیس جمهور را نسبت به وظایف و اختیاراتی که به موجب قانون ساری و قوانینی عادی عهده دار است، در برابر مردم، رهبر و مجلس مسؤول دانسته است.

به استناد اصل ۲۲۰ قانون مذکور تهیه بودجه سالنامه کل کشور و یا به اصطلاح تهیه لایحه بودجه کل کشور که با همکاری کلیه سازمان های دولتی که زیر نظر قوای سه گانه هستند (بخش عمومی)، به عهده ی قوه مجریه بوده و جهت تبدیل آن به قانون بودجه کل کشور برای اجرا در سال به جهت تحویل قوه مقننه (رئیس مجلس شورای اسلامی) می شود. لایحه ی مذکور طی، مابین مختلف رسیدگی و تصویب گردیده و به عنوان قانون بودجه به رئیس جمهور (قر مجریه) ابلاغ می شود. رئیس جمهور پس از تحویل قانون بودجه بوسیله سازمان مدیریت و برنامه ریزی براساس موافقت نامه متبادله با تک تک دستگاه های اجرایی نسبت به ابلاغ آن جهت اجرای قانون بودجه در سال بودجه می پردازد. لذا علی القاعده و براساس قوانین مربوطه، دستگاه های اجرایی (سازمان های دولتی قوای سه گانه) موظفند جهت اجرای قانون بودجه کشور تشریک مساعی لازم با قوه مجریه داشته باشند و اعتبارات اختصاصی و سرانه کاری در برخی سازمان ها موجب تضعیف اجرای قانون بودجه نگردد. لذا از آنجا که همه دستگاه های اجرایی به عنوان وکلای مردم در قبال دریافت منابع و مصارف بودجه و سایر عملیات مالی می باشند، باید پاسخگو بوده و به ارایه صورت حساب عملکرد خود بپردازند چرا که طبق اصل ۵۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران گزارش تفریغ بودجه و سایر گزارش های مالی باید در دسترس عموم گذاشته شود تا موجبات ایجاد شفافیت و افزایش اعتماد عمومی به دولت گردد که این با استفاده از روش بودجه ریزی عملیاتی میسر خواهد شد.

نکته قابل توجه در تألیف کتاب حاضر این است که مؤلف بر آن بوده تا با آرایه سبک از کل به جزء، ابتدا به مروری بر اهمیت و کاربرد نظام بودجه‌ریزی عمومی و همچنین لزوم به کارگیری نظام حسابداری متناسب، جهت پاسخگویی عمومی در نظام مالی و بودجه‌ای کشور بپردازد، لذا علاوه بر پرداختن به مفاهیم کلی نظام بودجه‌ریزی عمومی با شرح مختصری از مفاهیم نظری حسابداری و گزارشگری مالی به نحوه‌ی آرایه‌ی صورت‌های مالی و آشنایی با ساختار و کدگذاری حساب‌ها در نظام حسابداری بخش عمومی پرداخته شده است تا در نظام پاسخگویی، استفاده‌کننده محترم را به سوی هدف اصلی نظام بودجه و حسابداری بخش عمومی که همانا پاسخگویی عمومی می‌باشد، هدایت نماید و ان‌شالله با توکل بر خداوند متعال در حسابداری بخش عمومی ۲ به مباحث عملی و اجرایی نظام مذکور پرداخته شود.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از دوست و همکار عزیزم در اداره کل امور اقتصادی و دارایی لرستان، جناب آقای حسین حسینی که در تدوین کتاب حاضر با این جانب همکاری لازم را داشته‌اند، کمال تشکر و قدردانی به عمل آورده شود.

با سپاس

علی سیفالهی

بهار ۱۳۹۶